

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-3-87 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-33/446-197
Karar Tarihi : 04.06.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı ARAKELLE,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: H. Gökşin KEKEVİ, Didem ULUÇ

C. BAŞVURUDA BULUNAN :- Gizlilik talebi bulunmaktadır. (2 başvuru)

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:
Tekirdağ ili Şarköy ilçesinde faaliyet gösteren fırınlar

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Tekirdağ ili Şarköy ilçesinde faaliyet gösteren fırınların aralarında anlaşmak suretiyle ekmek satış noktalarının kar marjını belirledikleri iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvurularda özetle; Tekirdağ ili Şarköy ilçesinde faaliyet gösteren fırınların aralarında anlaşmak suretiyle ekmek satış noktalarının kar marjını belirledikleri iddia edilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 11.04.2012 tarih ve 3198 sayı; 12.04.2012 tarih ve 3260 sayı; 24.04.2012 tarih ve 3536 sayı ile giren başvurular üzerine hazırlanan 02.05.2012 tarih ve 2012-3-87/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 29.05.2013 tarih ve 2012-3-87/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Önaraştırma Tarafı Teşebbüsler Hakkında Bilgiler

- (6) Şarköy Esnaf ve Sanatkarlar Odası (ŞESO)'na kayıtlı fırın sayısı 18, Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO)'na kayıtlı olup da Şarköy'de faaliyet gösteren fırın sayısı üçtür.

I.2. İlgili Pazar

- (7) Rekabet Kurulu (Kurul) ekmek sektörüne ilişkin olarak 60'tan fazla karar almıştır. Bu kararların dördü, haklarında soruşturma yürütülen teşebbüs ve teşebbüs birliklerine ceza uygulanmasına ilişkindir. Anılan kararlarda "İstanbul ili sınırları ekmek"¹, "Kütahya il merkezi çarşı ekmeği"², "Gaziantep il merkezi (Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahili) ekmek ve pide"³

¹ 27.10.1999 tarih ve 99-49/536-337 sayılı İstanbul Ekmek kararı.

² 17.08.2004 tarih ve 04-54/750-187 sayılı Kütahya Ekmek kararı.

³ 07.01.2005 tarih ve 05-02/18-9 sayılı Gaziantep (Türkiye) Ekmek kararı.

ve “Ankara ili sınırları ekmek”⁴ şeklinde birbirlerinden kısmen farklı pazar tanımlarının ardından ekmek sektörüne ilişkin ayrıntılı inceleme ve değerlendirmeler yapılmıştır.

- (8) ŞESO Başkanı, Başkan Yardımcısı ve 2005 yılına kadar ŞESO Başkanlığını da yapan Şarköy Esnaf Kooperatifi Başkanı ile Raportörlerce yapılan görüşmede, “Şarköy’e kimi zaman başka ilçelerden ekmek gelebildiğini, örneğin geçmişte 50 km. mesafedeki Gelibolu’dan Şarköy’e ekmek girişi olduğunu” ifade etmişlerdir. Benzer şekilde şikâyetçi de “bildiği kadarıyla Şarköy dışından ekmek gelmesinin önünde engel olmadığını” belirtmiştir.
- (9) Bilindiği üzere, inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa, pazar tanımı yapılmayabilmektedir.
- (10) Bu karara konu dosyada geçmiş tarihli Kurul kararlarındaki sektöre ilişkin bilgiler ışığında, pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Elde Edilen Bilgiler

- (11) Şikâyetçi tarafından gönderilen 11.04.2012 tarihli ilk e-postada; “Fırıncılar birleşip bakkallara ekmekleri tek fiyattan veriyorlar rekabeti ortadan kaldırdılar”;
- 12.04.2012 tarihli ikinci e-postada; “Fırıncılar birlik olup anlaşma imzalayarak bizlere ekmek başına 15 kuruş kar belirlemiş”;
- 24.04.2012 tarihli üçüncü e-postada ise; “Ben bir bakkalım eskiden fırıncılar bize gelip en iyi karı verenin ekmeğini satardık oysa şimdi aralarında anlaşma imzalayarak ve anlaşmayı bozana yaptırım uygulayıp rekabeti ortadan kaldırıp tekelleşiyorlar sadece bir fırın bunlara katılmamış ama ona da mevcut olan bakkallarını çoğaltmayacaksınız denmiş birde havuz kurmuşlar ekmekler tekelden dağıtılıyor istediğimiz fırından ekmek alamıyoruz şuanda onların kölesi gibiyiz” ifadeleri yer almaktadır.
- (12) Raportörlerce telefon ile görüşülen şikâyetçi, “Şarköy’deki fırınların mevcut durum itibarıyla şikâyetine konu olan davranışlarda bulunmadıklarını, ayrıca şikâyetine ilişkin olarak herhangi bir bilgi ve belge sunamayacağını” ifade etmiş, ardından Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 16.04.2013 tarihinde intikal eden yazısıyla şikâyetini geri almıştır.
- (13) 16.05.2013 tarihinde Şarköy’de görüşülen şikâyetçi aşağıda sunulan bilgileri vermiştir:
- “Mayıs başı-Eylül sonu dönemde faaliyet gösteren bir marketiz. 2012 yılının Nisan ayında marketi yaz dönemi için açmaya karar verip fırıncılardan her zaman olduğu gibi ekmek talep ettik. Ancak şikâyetimizde belirttiğimiz üzere fırıncıların aralarında anlaşmalarını, gayri resmi olarak bir dağıtım sistemi kurduklarını, fiyatı sabitlediklerini, ekmeği istediğimiz fırından alamayacağımızı öğrendik. Bu sisteme bir tek Ocaklar Ekmek fırını girmemişti. Ancak o da yalnızca eskiden mal verdiği marketlere ekmek verebiliyordu. Anlaşmaya Camikebir Ekmek Fırınının öncülük ettiğini öğrendik. Ancak Haziran ayında yani şikâyetimizden yaklaşık iki ay sonra bir fırın sistemden çıkmaya karar verdi. Bunun üzerine yaklaşık altı ay sürdüğünü öğrendiğimiz bu dağıtım sistemi tamamen çöktü. Dolayısıyla şu an için hiçbir sıkıntımız yok, o yüzden şikâyetimizi geri aldık. Mevcut durumda istediğimiz fırından ekmek alabiliyoruz. Alış fiyatımız 50 kuruş, istersek daha kalitesiz ekmeği 40 kuruşa da alabiliriz. Satış fiyatımız ise 70 kuruş.

⁴ 18.01.2005 tarih ve 05-06/52-21 sayılı Ankara Ekmek kararı.

Bildiğimiz kadarıyla Şarköy'de toplam 20 fırın var, bunların yaklaşık 10'u kışın da faaliyet gösteriyor. Şarköy dışından da ekmek gelmesinin önünde bildiğimiz kadarıyla engel yok."

- (14) Şikayetçi tarafından anlaşmaya öncülük ettiği iddia edilen Camikebir Ekmek Fırını (yeni unvanıyla Derviş Baba Unlu Mamuller) sahibi aşağıda sunulan bilgileri vermiştir:

"Geçmiş tarihte (2012 yılı içerisinde) Şarköy'de faaliyet gösteren fırınlardan bazılarıyla birlikte ürettiğimiz ekmekleri aynı kamyonu yükleyerek marketlere götürdük. Ancak bu uygulama yaklaşık 3 ay sürmüş, sonraki tarihte devam etmemiştir. Tek fiyat uygulanması hiçbir zaman söz konusu olmamıştır.

Şuan bakkalların çoğu en az 2 fırınla çalışabilmektedir. Örneğin BİM, büyük market kategorisinde) Belsi Fırın, Çınar Fırın ve Trabzon Ekmek Fırınından ekmek almaktadır.

Biz ekmeği (.....) kuruştan satıyoruz. Bazı bakkallara (.....) ya da (.....) kuruştan da satabiliyoruz."

- (15) Şarköy'de bulunan başka fırıncılarla da görüşülmüştür. Örneğin Sahil Fırınının sahibi, "2012 yılında fırınların bazılarının bir ya da iki ay süren bir anlaşma yaptıklarına dair duyularının olduğunu, ancak bakkallara ekmek vermedikleri, sadece kendi tezgahlarında satış yaptıkları için buna dahil olmadıklarını" ifade etmiştir. Trabzon Vakfıkebir Ekmek Fırınının sahibi, "2011 yılının sonunda ilçedeki fırınların anlaşmak üzere toplanacaklarından haberdar olduğunu, toplantıdan önce imza kısmı boş 15.000 TL'lik senet getirildiğini ve toplantıyla yapılacak anlaşmaya dahil olmasının istendiğini, ancak bakkallara satış yapmadıkları ve belirli bir kaliteyi koruduklarından toplantıya katılmadıklarını" belirtmiştir. Ünallar Ekmek Fırınının işletmecisi ise, "Şarköy'de hijyen koşullarına uymayan, bazıları simit fırını niteliğinde olan, kimi zaman evlerinin bir bölümünü ayırarak fırına çeviren işletmeler bulunduğunu, bu işletmelerin ekmek fiyatlarını düşürerek rekabeti bozduğunu, kendisinin gibi fırına 100.000 TL masraf yapanların, ustalık belgesi dahi bulunmayan işletmelerle fiyat rekabetine giremediğini" söylemiştir.

- (16) ŞESO Başkanı, Başkan Yardımcısı ve Şarköy Esnaf Kooperatifi Başkanı aşağıda sunulan bilgileri vermişlerdir:

"Odamıza kayıtlı olup Şarköy'de halihazırda faaliyetlerini sürdürmekte olan 18 fırın bulunmaktadır. Ayrıca Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı olup da Şarköy'de faaliyet gösteren bildiğimiz kadarıyla dört fırın bulunmaktadır. Dolayısıyla Şarköy'de faaliyet gösteren fırınlarla bakkalların/marketlerin büyük çoğunluğu Odamıza kayıtlıdır.

Bugüne kadar Odamıza kayıtlı bakkallardan/marketlerden, bahsettiğiniz önaraştırma konusuna ilişkin olarak herhangi bir şikayet ulaşmamıştır. Ayrıca fırıncıların bahsettiğiniz şekilde bir ortak dağıtım sistemi kurduklarına ilişkin herhangi bir duyurumuz olmamıştır.

Mevcut durumda 300 gram ekmeğin azami fiyatı 80 kuruştur. Ancak bazı fırınlar (örneğin Yunus Emre Ekmek Fırını ve Günay Ekmek Fırını) 50 kuruşa da satış yapmaktadır. Bunun yanı sıra bazı fırınlar marketlere ekmek vermemekte, kendi fırın tezgahlarında ekmeği daha ucuza satmaktadırlar. Ayrıca bazı büyük marketler kimi zaman ekmek satış fiyatında kampanya yaparak bazı günler ekmeği ucuza satabilmektedirler.

Şarköy'e kimi zaman başka ilçelerden ekmek gelebilmektedir. Örneğin Esnaf Kooperatifi Başkanı ...'nın Esnaf Odası Başkanı olduğu dönemde 50 km. mesafedeki Gelibolu'dan Şarköy'e ekmek girişi olmuştur."

- (17) TTSO Genel Sekreteri aşağıda sunulan bilgileri vermiştir:

"Tekirdağ ili Şarköy ilçesinde Odamıza kayıtlı üç fırın ve 20'nin üzerinde market mevcuttur...Odamıza kayıtlı marketlerden önaraştırma konusunu teşkil eden Şarköy'deki fırıncıların aralarında anlaşmaları, marketlere uygulayacakları fiyatları belirledikleri, ortak bir dağıtım sistemi-dağıtım havuzu kurdukları, bu nedenle mağdur oldukları yönünde herhangi

13-33/446-197

bir şikâyet gelmemiştir. Benzer şekilde Şarköy ilçesinde odamıza kayıtlı olan ya da olmayan fırıncıların bahsettiğiniz şekilde aralarında anlaşmaları yönünde herhangi bir duyurumuz, bilgi ve belgemiz bulunmamaktadır.”

- (18) ŞESO ve TTSO'dan edinilen belgelerden Şarköy'de yaklaşık 100 civarında bakkal ve marketin bulunduğu tespit edilmiştir. Aynı belgeler, Migros, Kipa, BİM, A-101, Şok gibi ulusal ölçekli zincirlerin hemen hepsinin Şarköy'de faaliyet gösterdiğini de ortaya koymaktadır.

I.3.2. Hukuki Değerlendirme

- (19) Şikâyetçi, önce şikâyetini geri alırken, ardından da Şarköy'de yapılan görüşmede “Şarköy'deki fırınların mevcut durum itibarıyla şikâyetine konu olan davranışlarda bulunmadıklarını” belirtmiştir. ŞESO ve TTSO yetkilileri ise, “bakkal ve marketlerden Şarköy'deki fırıncıların aralarında anlaşmaları, marketlere uygulayacakları fiyatları belirledikleri, ortak bir dağıtım sistemi-dağıtım havuzu kurdukları, bu nedenle mağdur oldukları yönünde herhangi bir şikâyetin gelmediğini, bu konuda duyur, bilgi ve belgelerinin bulunmadığını” ifade etmiştir. ŞESO ve TTSO'nun yalnızca önaraştırma konusu fırınların değil aynı zamanda şikâyetçi teşebbüsün ve iddia konusu anlaşmanın mağduru olabilecek bakkal ve marketlerin de odasıdır ve bunlar arasında Migros, Kipa, BİM, A-101, Şok gibi ulusal ölçekli zincirler de bulunmaktadır. Yukarıda yer verilen diğer bilgi ve belgeler de önaraştırma tarafı teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasını gerektirecek nitelikte değildir.
- (20) Konu çerçevesinde son olarak, Başkanlık makamı tarafından Şubat 2013'te Tekirdağ'da bulunanlar da dahil olmak üzere Türkiye'deki ekmek üreticileriyle ilgili tüm odalara, sektördeki olası 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ihlalleri ve bunların sonuçları hakkında bir mektup da gönderilmiştir.
- (21) Bu değerlendirmeler ışığında; Tekirdağ ili Şarköy ilçesinde faaliyet gösteren fırınların aralarında anlaşmak suretiyle ekmek satış noktalarının kar marjını belirledikleri iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.